

## Voor u gelezen

*Sylvia Verschueren en Frank Wesselingh*

Deze rubriek staat open voor eenieder die iets moois wil delen op het gebied van de Tertiaire en Kwartaire Geologie. Commentaar en suggesties kunt u sturen naar Sylvia, email: [verschueren.sylvia@hccnet.nl](mailto:verschueren.sylvia@hccnet.nl).



STRATIGRAFIE VAN DE ZEEUWSE ONDERGROND

### **The stratigraphy of the Neogene - Quaternary succession in the south-west Netherlands from the Schelphoek borehole (42G4-11/42G22): A sequence-stratigraphic approach.**

Door Slupik, A.A., Wesselingh, F.P., Janse, A.C. & Reumer, J.W.F. 2007.

Netherlands Journal of Geosciences, 86: 317-332.

Op de valreep van 2007 verscheen in het Netherlands Journal of Geosciences (het voormalige Geologie en Mijnbouw) een artikel over de deltadienst boring Schelphoek. Ook al zijn ondergetekenden medeauteurs, het gaat om een relevant onderwerp voor strandfossielen verzamelaars en daarom willen we het onder de aandacht brengen.

Boring Schelphoek (42G4-11/42G0022) is in 1963 als onderdeel van de zogeheten Deltadienst boringen geboord op Schouwen Duiveland. De boring ligt slechts enkele honderden meters van de Hammen, een diepe geul in de Oosterschelde waar al meer dan een halve eeuw vroeg pleistocene (Tiglien) vertebraten fauna's worden opgevist. De combinatie van lithologische en bestaande en nieuwe fauna analyses in de boring geven een goed inzicht in de opbouw van de ondergrond.

De basis van de 164 meter diepe boring ligt in de top van de Rupel Klei. Erboven zijn respectievelijk de Breda, Oosterhout en Maassluis Formatie aanwezig, die het Mioceen tot en met het Vroeg Pleistoceen omvatten. Vervolgens is er een hiaat. De bovenste 36 meter bestaat uit midden/laat pleistocene en holocene afzettingen.

In de Breda Formatie zijn tenminste drie 'sequences' gevonden die vermoedelijk correleren met de Antwerpen en Deurne laagpakketten en de Kattendijk Formatie uit de omgeving van Antwerpen. De twee 'sequences' in de Oosterhout Formatie correleren mogelijk met het Luchtbal en Oorderen laagpakket uit de omgeving van Antwerpen. De auteurs concluderen dan ook dat het heel wel mogelijk lijkt te zijn om de Neogeen stratigrafie van Antwerpen en omgeving te vervolgen in het deltagebied. De Maassluis Formatie (die het zgn. Pretiglien en Tiglien omvat) blijkt in boring Schelphoek te zijn opgebouwd uit zeven 'sequences', die waarschijnlijk glaciale cycli vertegenwoordigen. De onderste drie van deze cycli bevatten een vrij soortenrijke fauna die tot de *Serripes groenlandicus*-*Yoldia lanceolata* zone wordt gerekend, en die we onder meer van het strand van Domburg kennen. De ouderdom van deze Pretiglien fauna lijkt vrij nauwkeurig in te schatten te zijn: ze



zijn vermoedelijk afgezet in drie opeenvolgende ijstijden rond 2,55 miljoen jaar geleden. Tenslotte is het vrijwel zeker dat de bekende zoogdier fauna's uit de Hammen afkomstig zijn uit de bovenste 'sequences' in de Maassluis Formatie, die enkele honderden meters naar het zuiden worden aangesneden door de Oosterschelde. De betreffende fauna is omstreeks 1,9 miljoen jaar oud.

Het ligt in de bedoeling dat de komende jaren meer deltadienst boringen zullen worden gepubliceerd.

*Frank Wesselingh, email: [wesselingh@naturalis.nnm.nl](mailto:wesselingh@naturalis.nnm.nl)*

*Anton Janse, email: [acjanse@hetnet.nl](mailto:acjanse@hetnet.nl)*